

N:o 22.

Ank. till Riksd. kansli den 1 mars 1892, kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion om bibehållande vid hittills utgående belopp af vakansafgifterna för soldatrotarne inom Hellestads f. d. bergslag. (I. A.)

Sedan till följd af Kongl. Maj:ts förordnande den 30 juni 1820 Hellestads f. d. bergslag i Östergötlands län blifvit till landslag förvandladt och till ständigt knekthåll indeladt, samt Kongl. Maj:t derefter genom bref den 28 oktober 1823 medgifvit, att de af de sålunda tillkomna nya rotarne, som sådant sjelfva åstundade, skulle, intill dess annorlunda förordnades, få förblifva vakanta mot erläggande af i nuvarande mynt 100 kronor, passevolansafgiften inberäknad, i årlig vakansafgift att användas till aflöning för underofficerare och spel i nummer vid första lifgrenadierregementet, anhöll chefen för berörda regemente i en af generalbefälhafvaren i andra militärdistriktet den 26 januari 1889 till Kongl. Maj:t med förord öfverlemnad ansökning, att, som vakansafgifterna för samtliga dessa rotar blifvit anslagna till regementets musikcorps' underhåll, men musikcorpsens inkomst af rotarne till följd af bestämmelserna i ofvannämnda kongl. bref icke utgjorde mer än 3,938 kronor årligen, eller 2,662 kronor mindre än om vakansafgiften fått utgå med samma belopp, 150 kronor, som för andra vakanta rotar vid regementet erlades, och regementets officerscorps af sådan anledning måst årligen lemna betydliga tillskott till musikcorpsen, Kongl. Maj:t måtte af statsmedel anvisa ett förutnämnda belopp 2,662 kronor motsvarande årligt anslag att musikcorpsen tillgodokomma såsom fylnad i vakansafgifterna från ifrågavarande rotar.

I häröfver afgifvet utlåtande förklarade sig arméförvaltningen anse hinder för Kongl. Maj:t icke möta att, med återkallande af 1823 års endast tills vidare lemnade medgifvande, förklara de s. k. Hellestadsrotarne, som under en tid af närmare 67 år, derunder andra vakanta rotars afgift småningom stigit, fått mot den år 1823 bestämda låga vakansafgiften friköpa sig från knektehållet, för framtiden skola i afseende å regementschefens befogenhet att träffa aftal och bestämmelse

om deras vakanssättning vara likställda med öfriga rotar vid regementet; och i bref af den 5 september 1890 förordnade Kongl. Maj:t med upphäfvande af bestämmelserna i Kongl. brefvet den 28 oktober 1823, att från och med den 1 januari 1893 gällande föreskrifter om den chefen för regementet i allmänhet tillkommande rätt att meddela bestämmelser och med regementets rotar träffa aftal om deras vakanssättning skulle ega tillämplighet å ifrågavarande rotar.

Med förmälan att chefen för berörda regemente på grund af förenämnda kongl. bref affordrat rotehållarne att antingen uppsätta karl eller i annat fall för hvarje rote betala 150 kronor, har herr *P. G. Petersson* i Brystorp i en inom Andra Kammaren väckt, till statsutskottets förberedande behandling hänvisad motion (n:r 26) föreslagit, att Riksdagen måtte besluta, att rotehållarne till ifrågavarande 44 soldatrotar inom Hellestads f. d. bergslag måtte få bibehållas vid sina hittills utgående vakansafgifter och i så fall befrias från den fordrade 50 procentförhöjningen, så länge indelningsverket i oförändradt skick varade eller intill dess krig uppkomme och för dess ändamål karl för rotarne måste anskaffas.

Under erinran, att enligt lagen angående lindring i rustnings- och roteringsbesvären af den 5 juni 1885 värdet å roteringsbesväret vid första lifgrenadierregementet är bestämdt till 180 kronor, samt att, derest vakansafgiften för ifrågavarande rotar fastställes till 150 kronor, den i allmänhet medgifna lindringen i nämnda besvär kommer dessa rotar till godo på det sätt, att den lindring som jemlikt samma lag skolat tillkomma rote, om besväret varit effektivt, minskas med skilnaden mellan nyssnämnda värde och afgiftsbeloppet, får utskottet, då i förevarande fall större roteringsbesvär icke synes hafva blifvit dessa rotar affordradt än det, som dem åligger, hemställa,

att herr Peterssons ifrågavarande motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 1 mars 1892.

På statsutskottets vägnar:

GUSTAF SPARRE.

Herr *O. Jonsson* har begärt få antecknad, att han icke deltagit i förestående ärendes behandling inom utskottet.
